

SUNUŞ

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks, sosyal bilimlerin farklı alanlarına ait yirmi iki özgün makale ile 8. cildin 1. sayısını siz değerli okurları ve bilim dünyası ile paylaşmaktadır. Bu sayımızda; eğitim, edebiyat, sosyoloji, coğrafya, Türk dili alanlarına ait yazılar yer almıştır. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*'ün bu sayısında yer alan çalışmaların içerikleri şöyledir:

Literatürde yurt dışında altı milyonu aşkın Türk'ün varlığından bahsedilmektedir. Aynı zamanda yurt dışında yaşayan Türk varlığının dil, eğitim, kültür, iş sorunlarından da bahsedilmektedir. Türklerin sorunlarına ortak çare aramak, birlik olmak, sosyal paylaşım ve etkinlikler yapmak için sivil toplum kuruluşları önemli kuruluşlardır. Prof. Dr. Necati Demir, bu önemden hareketle Almaya'nın Münih şehrinde Türkler tarafından kurulmuş bir sivil toplum örgütü olan Alman Türkleri Birliği'ni tanıtmıştır. Demir, hazırladığı makalesinde Alman Türkleri Birliği'nin kuruluşu ve kuruluş amaçları hakkında bilgiler verdikten sonra Alman Türkleri Birliği'nin faaliyetleri hakkında bilgiler vermiştir. Makalenin başlığı "*Bir Sivil Toplum Örgütü Olarak Alman Türkleri Birliği*"dir.

Ortadoğulu Amerikalıların hayatlarında, kültür ve din önemli bir yer kaplamaktadır. Kültürel ve dinî farklılıklar, yaşadıkları Amerikan toplumunda çatışmalar yaşamalarına sebep olmaktadır. Prof. Dr. Ahmet Beşe ve Dr. Nazila Heidarzadegan'ın birlikte kaleme aldığı makalenin başlığı "*Dreaming America: Middle Eastern Diaspora and Cultural Conflicts*"dir. İngilizce hazırlanmış makalenin amacı, Amerika'da yaşayan Ortadoğulu Amerikalıların iyi bir hayat, özgürlük beklentilerinin sonuçlarını değerlendirmektir.

"*Sosyal Etki Süreçlerinin 'Tehlikeli Oyun: Dalga' Filmi Bağlamında Değerlendirilmesi*" başlığını taşıyan çalışma, Prof. Dr. Murat Yıldız tarafından kaleme alınmıştır. Bu çalışmada sosyal etkiye ilişkin temel kavramlarının açıklanması ve "Tehlikeli Oyun: Dalga" filmindeki ilgili sahnelerin bu kavramlar açısından analiz edilerek sosyal etki süreçlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Yıldız, çalışmasında öncelikle sosyal etki kapsamında Şerif, Asch ve Milgram tarafından gerçekleştirilmiş üç klasik deney hakkında kısaca bilgi vermiş ve bu konuyla ilgili kavramları açıklamıştır. Sonra filmin konusunu özetleyerek ilgili kavramlar bağlamında filmi analiz etmiştir.

Termal turizm; soğuk ve sıcak mineralli suların sağlık amacıyla içme ve dış uygulamalarla kullanımı için turistlerin ulaşım, konaklama, ağırlama gereksinimlerinin karşılanmasını kapsayan bir turizm çeşididir. Termal turizmin en yoğun yaşandığı bölgelerden biri de Afyonkarahisar ve

çevresidir. Arş. Gör. Evren Ekiz ve Prof. Dr. Hakkı Yazıcı, ortak kaleme aldıkları ve “*Termal Turizmde Farklı Bir Destinasyon: Jeoturizm (Afyonkarahisar Örneği)*” başlıklı makalede, Afyonkarahisar ili jeoturizm potansiyelinin termal turizm ile birlikte değerlendirilmesinin önemi ve gerekliliği üzerinde durmuşlar ve dikkat çekici tespit ve önerilerde bulunmuşlardır.

Doç. Dr. Zeki Boyraz ve Yüksek Lisans Öğr. M. Salih Bostancı, “*Kuruluş Yeri, Gelişimi ve Fonksiyon Özellikleri Bakımından Yeni Halfeti (Şanlıurfa)*” başlıklı makaleyi birlikte kaleme almışlardır. Bu çalışmada, tarihî süreç içerisinde üç defa yer değiştirmiş olan Halfeti’nin kurulmuş olduğu alanların kuruluş, gelişim özellikleri, yer değiştirme nedenleri ile Yeni Halfeti ilçe merkezinin kuruluş, gelişim ve fonksiyonel özellikleri açıklanmıştır.

Doç. Dr. Bilginer Onan’ın kaleme aldığı makale, “*Türkçenin Ana Dili Olarak Öğretimine Beyin Temelli Yaklaşım*” başlığını taşımaktadır. Onan, makalesinde beyin temelli yaklaşımın Türkçe öğretiminde nasıl uygulanabileceğini ortaya koymuştur. Bunun için öncelikle beyin temelli yaklaşım anlayışını hazırlayan gerekçeler ve şartlar belirlenmiş, daha sonra Türkçenin ana dili olarak öğretiminde, beyin temelli yaklaşım stratejisini uygulamada dikkat edilmesi gereken hususlar üzerinde durulmuştur.

Doç. Dr. Turhan Çetin tarafından hazırlanan çalışma, Almanya’da yaşayan Türklerin Türkiye turizmine bakış açılarını tespit etmeye yöneliktir. Çalışmanın verileri; Almanya’nın Stadallendorf/Hesden, Mainz/Renanya-Palatina ve Frankfurt şehirlerinde yaşayan 210 Türk’e araştırmacının geliştirdiği anketi uygulamasıyla elde edilmiştir. Verilerin incelenmesi sonucunda; yaş, meslek, eğitim düzeyi, Almanya’da geçirilen süre vb. gibi değişkenlerin Almanya’da yaşayan Türklerin Türkiye’nin turizm sektörüne yönelik bakışlarında etkisinin olup olmadığına ilişkin bilgilere ulaşılmıştır. İngilizce olarak kaleme alınan makalenin başlığı “*The Opinions of the Turks Living in Germany Respecting of the Turkey Tourism*”dir.

Doç. Dr. Elvan Yalçınkaya ve Yüksek Lisans Öğrencisi Yakup Azrak, “*Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Çocuk Meclislerine İlişkin Görüşleri: Nitel Bir Çalışma*” başlıklı çalışmayı birlikte hazırlamışlardır. Çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin çocuk meclislerine ilişkin görüşlerini ortaya çıkarabilmektir. Çalışmanın verileri; Niğde il merkezinde bulunan, 7 farklı ortaokulda görev yapan 20 Sosyal Bilgiler öğretmeni ile yürütülen, yarı yapılandırılmış görüşmelerle toplanmıştır. Verilerin analizi sonrasında Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Çocuk Meclislerine ilişkin olumlu ve olumsuz görüşlerinin olduğu görülmüştür.

“*The Role and Importance of Republic of Turkey within European Union Network*” başlığını taşıyan çalışma, Doç Dr. Serkan Güzel tarafından kaleme alınmıştır. Güzel, makalesinde genel olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin Batı ile olan ilişkilerini özelde ise Avrupa Birliği ile olan ilişkilerini değerlendirmiştir. Bu değerlendirmelerden hareketle, Avrupa Birliği üyelik sürecinde Türkiye için alternatif seçenekler ortaya koymuştur.

Doç. Dr. Halil İbrahim Şahin tarafından hazırlanan ve “*Âşıklık Geleneğinde Sümmânî Tesiri*” başlığını taşıyan makale, Erzurum âşıklık geleneğinin temsilcilerinden Âşık Sümmânî'nin âşıklık geleneğinde bıraktığı tesiri belirlemek amacıyla kaleme alınmıştır. Makalede, Sümmânî'nin âşıklık anlayışı ve uygulamaları, Sümmânî ağzı, Sümmânî'nin şiir ve hikâyelerinin gelenekte bıraktığı tesirler değerlendirilmiştir.

İletişim alanında değişen toplumsal ve kurumsal algı paralelinde, halkla ilişkiler uygulamalarındaki iletişim anlayışı da dönemsel farklılıklar göstermiştir. “*Dönüşen İletişim Paradigmasınının Halkla İlişkilerdeki İletişim Politikasına Etkileri (Tarihsel Bir Analiz)*” adlı çalışmada, iletişim bilimlerinin gelişmeye başladığı dönemden günümüze, iletişimin biçim ve algılanışındaki değişimler ışığında, halkla ilişkilerdeki iletişim anlayışında yaşanan dönüşümlere ilişkin bir analizler yapılmıştır. Makale, Doç. Dr. Kazım Özkan Ertürk tarafından kaleme alınmıştır.

Suriye, Ortadoğu coğrafyasında yer alan en eski yerleşim yerlerinden biridir. Suriye, Osmanlı İmparatorluğu hakimiyetinde 400 yıl kalmıştır. I. Dünya Savaşı sonrası ise Fransız mandası altına girmiştir. Suriye bağımsızlık sürecinde birçok sıkıntı yaşamıştır. Tam demokrasiye geçemeyen ülkede, kimi zaman sakin bir dönem yaşansa da darbeler, iç çatışmalar eksik olmamıştır. “*The Military Coup on 28 March 1962 in Syria and Propaganda Broadcasts on Damascus Radio About the Coup*” başlıklı İngilizce makale Yrd. Doç. Dr. Savaş Sertel ve Arş. Gör. Sabri Mengirkaon tarafından yazılmıştır. Çalışmada, 28 Mart 1962 askerî darbesi ve darbe hakkında Suriye radyosunun yapmış olduğu propaganda yayınları değerlendirilmiştir.

Otantik materyaller, öğretme amacıyla oluşturulmamış ya da öğretme amacıyla oluşturulmuş fakat gerçek iletişim ortamlarından alınmış materyallerdir. Otantik materyaller özellikle dil öğretiminde sıklıkla kullanılmaktadır. Yrd. Doç Dr. Nihan Demiryay, “*Authentische Materialien aus der Perspektive von Fremdsprachendidaktik: Überlegungen zur Anwendbarkeit*” adlı Almanca çalışmada, dil öğretimi açısından otantik materyalleri değerlendirmiştir. Demiryay, değerlendirmelerini yaparken dil öğretimi için hazırlanmış Alman ders kitaplarını esas almıştır.

“*Die Lyrik Zafer Şenocaks im Kontext der deutschen Literatur*” başlığını taşıyan Almanca makalenin yazarı, Yrd. Doç. Dr. Özlem Tekin’dir. Tekin, çalışmasında şair Zafer Şenocak’ın şiirlerine ışık tutmayı ve Şenocak’ın şiirlerinin Alman edebiyatında kendine yer bulmasını sağlamayı amaçlamıştır. Bu amaç kapsamında öncelikle Zafer Şenocak’ın edebî eseri ve şiirlerinin önemi üzerinde durulmuş, daha sonra şiiri analiz edilmiştir. Analizler sonrasında, Zafer Şenocak ve onun eserlerinin Alman edebiyatındaki yeri belirlenmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Vehbi Ünal tarafından hazırlanan ve “*Ferîdüddin Attâr’ın Pendnâme’sinde Din ve Toplum*” başlığını taşıyan makale, din sosyolojisi açısından Pendnâme’yi incelemek amacıyla kaleme alınmıştır. Makalede nitel araştırma yöntemlerinden, doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, betimsel analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Cinsel istismar, her bireyi olumsuz etkileyen bir sorundur. Ancak son dönemlerde çocukların cinsel istismara maruz kalmalarına ilişkin ortaya çıkan vakalar, çocuk istismarını ve istismarcılarını gündeme taşımıştır. Çocuk istismarının önüne geçebilmek için istismarcıların çocuklara yaklaşımlarını ve yöntemlerini anlamak, bilmek gerekir. Yrd. Doç. Dr. Miraç Burak Gönültaş, “*Cinsel İstismarcıların Çocuklara Yaklaşım Metot ve Teknikleri*” adlı çalışmasında, cinsel istismarcıların modus operandileri ve grooming tekniklerini ele alan çalışmaların bir derlemesini sunmuş, cinsel istismarın önlenmesine yönelik bir takım önerilerde bulunmuştur.

“*Tekirdağ Şehri ve Yakın Çevresinde Arazi Kullanımının Zamansal ve Mekânsal Değişimi*” başlıklı makale; Yrd. Doç. Dr. Emre Özşahin, Yrd. Doç. Dr. Halid Pektezel, Yrd. Doç. Dr. İlker Eroğlu’nun ortak çalışmasıdır. Tekirdağ şehri ve yakın çevresinde arazi kullanımının zamansal ve mekânsal değişiminin açıklanması amacıyla hazırlanmıştır. 1900-2015 yılları arasında Tekirdağ ve çevresinde alandaki arazi kullanımında nasıl değişimlerin meydana geldiği ve bu değişimlerin ne tür etkiler bıraktığı çalışmada ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Değişmeler, farklı kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanmış eski ve yeni tarihli değişik tematik haritalar ile uydu görüntüleri eşliğinde verilmiştir.

XIX. yüzyılın başında matbaanın kullanılmaya başlanması Kazak yazılı edebiyatının gelişmesine önemli bir katkı sağlamıştır. Ancak matbaa ile Kazak yazılı edebiyatının gelişmesinde farklı etkenler de rol oynamıştır. Bunlardan birisi de Osmanlı’nın Kazaklar ve Kazak yazılı edebiyatına olan etkisidir. Yrd. Doç. Dr. Muhammet Nurullah Cicioğlu, “*Kazak Yazılı Edebiyatının Teşekkülü Sürecinde Osmanlı Matbuatının Tesiri*” başlığını taşıyan makalesinde; Kazak yazılı edebiyatının ortaya çıkış sürecini, Osmanlı Türkçesiyle yazılmış eserlerle ilişkilendirilerek vermiş ve

Kazakistan'ın iki büyük kütüphanesinde bulunan Osmanlıca kitaplardan bazılarını listeleterek bu ilişkiye dair somut veriler ortaya koymuştur.

Şiir mecmualarının klasik edebiyatın önemli birer kaynağı durumuna gelmiştir. Yrd. Doç. Dr. Mesut Bayram Düzenli de *“Nev’î-Zâde Atâyî’nin Bilinmeyen Şiirleri”* başlıklı çalışmada; şiir mecmualarının önemini belirtmiş, bir divan mecmuasını tanıtmıştır. Düzenli’nin üzerinde çalıştığı 206 varaklık yazma eser, Michigan Üniversitesi İslam Yazmaları Koleksiyonu Bölümü’nde Isl. Ms. 1045 demirbaş numaralı bir divanlar mecmuasıdır. Mecmuada, Riyâzî’ye ait Divan, Sâkînâme, Tezkire; Şeyhülislam Yahya Efendi’nin Sâkînâmesi, Gani-zâde Nâdirî Divanı, çeşitli beyit ve şiirler, Azmî-zâde Hâletî Divanı, Sabrî Divanı, Nev’î-zâde Atâyî Divanı, Veysî Divanı ve Kaysûnî-zâde’ye ait mukaddime yer almaktadır. Çalışmada, Mecmuada yer alan Nev’î-zâde Atâyî Divanı’nın tenkitli metninde olmayan bir kaside ve iki gazel ile farklı varyantta yazılmış bir gazel üzerinde değerlendirmeler yapılmıştır. Ayrıca Nev’î-zâde Atâyî’nin bilinmeyen manzumelerinin ve farklı yazılmış olan gazelinin çeviriyazı metinleri verilmiştir.

Sineklerin Tanrısı, İngiliz yazar William Golding’in, ıssız bir adada yaşları 5 ile 12 arasında değişen çocukları betimlemesi yoluyla, insanın ilkel yönünün nasıl ortaya çıkabileceğine dair yazdığı anti-ütopik (distopik) bir romandır. Yrd. Doç. Dr. Vedi Aşkaroğlu, *“Sineklerin Tanrısı: İnsan Özünün ve Diktatörlük Çağının Anlatısı”* başlıklı çalışmada, Sineklerin Tanrısı romanının bir değerlendirmesini yapmıştır. Çalışmada öncelikle insanın özüne yönelik kuramsal tartışmalara yer verilmiş; daha sonra romanda, insanın uygarlıktan uzak bir konumda nasıl vahşileşebildiği ile ilgili çözümlenmeler yapılmıştır.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde dil bilgisine ait yapıların öğretimi konusunda çoğu zaman güçlük yaşanmaktadır. Bu güçlükleri ortadan kaldırmak için bir yolu, dil bilgisine ait yapıların öğretiminde yeni öğretim tekniklerini uygulamak ve etkinlikler hazırlamaktır. Öğr. Gör. Dr. FDuygu Ak Başoğlu, Okutman Utku Oryaşın ve Arş. Gör. Melda Karagöz, bu ihtiyaçtan hareketle -(I/A)r biçimbiriminin alışkanlık işlevinin öğretimine yönelik A2 düzeyinde işe dayalı ders malzemeleri geliştirmişlerdir. İşe dayalı öğrenme ve sunum-uygulama-üretim modellerine göre hazırlanan ders malzemesi ve etkinlikleri konu edinilen makalenin başlığı, *“Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde -(I/A)r Biçimbiriminin Alışkanlık İşlevinin Öğretilmesine Yönelik İşe Dayalı Ders Malzemeleri”*dir.

Medrese, Osmanlı’da orta ve yüksek öğretimin yapıldığı eğitim kurumudur. Bu kurumlarda eğitimin kalitesi orada ders veren hocalarla doğru orantılıdır. Öğr. Gör. Ülkü Yancı, *“18. Yüzyıl Osmanlı Medreselerinde Müderrislerin Atanma Usulleri”* başlıklı makalesinde medreselere müderris atamalarını incelemiştir. Müderris atama sebepleri ve

Necati Demir
Sunuş

usullerinin ele alındığı çalışmada; arzla yapılan atamalar, şeyhülislam işaretiyle yapılan atamalar, kazasker ilamı ve padişah fermanı ile yapılan atamalar hakkında bilgiler verilmiştir.

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks'ün 21. sayısını bilim dünyası ile paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu duyguyu yaşamamızda katkısı olan okurlarımıza, yazarlarımıza ve hakemlerimize sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. 15 Ağustos 2016 tarihinde, 22. sayımızla siz değerli okurlarımız, bilim ve Türk dünyası ile buluşmak dileğiyle...

Prof. Dr. Necati DEMİR
Editor in Chief